

POLGÁRI PERRENDTARTÁS ELVEI

RENDELKEZÉS ELVE / 3 szak. /

SZÓBELI, KÖZVETLEN, NYILVÁNOS TÁRGYALÁSI ELV
/ 4 szak PP 7 /

JOGSZABÁLYBA, KÖZRENDBE, SZOKÁSJOGBA /
ERKÖLCSBE ÜTKÖZŐ RENDELKEZÉSEK / 3 szak./

*HIVATALOS NYELV HASZNÁLATA AZ ELJÁRÓ
BÍRÓSÁGNÁL / 6 szak./*

eljárás nyelve a szerb nyelv, cirill és latin betűk használata mellett, a törvénnyel összhangban, míg azokon a területeken, ahol a nemzeti kisebbségek nyelve is használatban van azok nyelvén és írása is, e törvénnyel összhangban

JÓHISZEMŰ ELJÁRÁS ELVE / 9 szak /

GAZDASSÁGOSSÁG ELVE / 10 szak /

ELŐZETES KÉRDÉS / 12 szak./ a bíróság is eldöntheti és csak a tárgyi perben van joghatása /

TÁRSASBÍRÁSKODÁS ELVE / 13 szak. / - törölve

A BÍRÓSÁG ÖSSZETÉTELE / 35-38 szak / tanács, egyes bíró és ülnök, közös értekezlet, törölve a tartományokra és szövetségi szervekre és bíróságra vonatkozó rendelkezések

*BÍRÓSÁG JOGHATÓSÁGA, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉGE
/ 15-26 szak./*

Hivatalból vizsgálja és állapítja meg hiányát, hatásköri és illetékességi összeütközésben hozott határozatok, a különböző hatáskörrel rendelkező bíróságok közötti összeütközések / pl. több tartomány, önigazgatási, katonai bíróságok stb. /eldöntésére vonatkozó eljárás törölve

A BÍRÓSÁGOK HATÁSKÖRE A PEREKBEN KÜLFÖLDI

ELEM FENNÁLLÁSA ESETÉN / 27-32 szak. / örökösödési, eltartási, házassági perekben-törölve

PERTÁRGY ÉRTÉKE / 29-34 szak./

ÁLTALÁNOS, VAGYLAGOS ÉS KIZÁRÓLAGOS ILLETÉKESSÉG

- **ÁLTALÁNOS ILLETÉKESSÉG / 39-42 szak./** alperes állandó tartózkodási helye, *Szerbia és Montenegró, Szerb Köztársaság, helyi önkormányzatok ellen a Közgyűlés székhelye szerint illetékes bíróság, a jogi személyek ellen szintén a székhely szerint illetékes bíróság gyanú esetén az igazgatóság helye szerinti bíróság illetékes*

- **VAGYLAGOS, KIZÁRÓLAGOS ILLETÉKESSÉG / 43-64 szak./** pertársak, eltartás, házassági perek, apaság és anyaság véelme és megállapítása, öröklési és munka perekben stb. az általános illetékes mellett vagylagos illetékes is fennáll, a tulajdonjoggal és egyéb ingatlanon fennálló tulajdon és dologjogból eredő és birtokháborítási perekben az ingatlan fekvése szerint bíróság a kizárólagosan illetékes *polgárok és polgárjogi személyek, Jugoszláv Szocialista Köztársaság, használati és rendelkezési és zálogjog helyett , Szerb Köztársaság, tulajdon és egyéb dologjog*

KIZÁRÁS ÉS KIVÉTELEZÉS / 65-69 szak / kizárási okok a fennálló okok mellett *részvényes , gazdasági társaság vagy szövetkezet tagja, ha az egyik félnek jogosultja vagy adósa ,per folyik vagy érdekellentét áll fenn a bíró, és a szakaszban megnevezett személyek között, részt vett a közvetítői eljárásban / mediáció / , a megtámadott egyezség létrejöttében, részt vett mint bíró vagy tanácsstag, a pert megelőző csődeljárásban, KIVÉTELEZÉS egyéb okok, amelyek kétségbe vonják pártatlanságát*

Nem kérhető a bíróság valamennyi bírójának kizárása, a bírók kizárásáról a bíróság elnöke, a bíróság elnökének kizárásáról a magasabb fokú bíróság elnöke, a Szerbia Legfelsőbb Bírósága elnökének kizárásáról a Legfelsőbb Bíróság közös értekezlete határoz

**JOGKÉPESSÉG ÉS PERVEZETŐ KÉPESSÉG
FELEK ÉS TÖRVÉNYES KÉPVISELŐK, ÜGYGONDNOK,
MEGHATALMAZOTT / 70- 95 szak./**

a bíróság kinevezhet ügygondnokot jogi személynek és vállalkozónak is, az ügygondnok kinevezéséről szóló határozatot kézbesíti a gyámhatóságnak és a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek, a fél képviselete ügyvéd által kötelező a felülvizsgálati és törvényesség védelme iránti eljárásban, az államközösség tagjainak, a köztársaság és helyi önkormányzatok képviseletét külön törvények szabályozzák, a meghatalmazás a fél halálával megszűnik és ezért a meghatalmazás felmondása az örökösök részéről törölve, az ügyvédnél bejegyzett gyakornok nemcsak az elsőfokú bíróság előtti eljárásban helyettesítheti az ügyvédet ,az igazságügyi vizsga nélkül a pertárgy értékétől függetlenül/, a meghatalmazás utólagos benyújtása törölve

ELJÁRÁS NYELVE / 96- 99 szak. / nemzetiségek helyett nemzeti kisebbségek, a bíróság a határozatokat *szerb* nyelven / nem a bíróságon hivatalos nyelven / kézbesíti, ha a bíróságon ahol az egyik kisebbség nyelve hivatalos használatban van a bíróság a kisebbség nyelvén kézbesíti a bíróság iratait, azoknak a feleknek ,akik ehhez a kisebbséghez tartoznak és az eljárásban e nyelvet használták ,a felek kérhetik a bíróság határozatait írásban a lefolytatott eljárás nyelvén kézbesíteni törölve

BEADVÁNYOK / 100-105 szak. / Keresetlevél, viszontkereset ,keresetlevélre adott válasz, jogorvoslatok, segítségnyújtás a hiányosságok pótlására törölve, ha hiánypótlásra visszaküldött beadványt az adott határidőben, a fél nem nyújtja be, úgy kell tekinteni, hogy a fél a keresettől elállt, és ha a hiányosságokat nem pótolja a bíróság a beadványt elveti, ha a félnek jogképviselője ügyvéd, ezek a rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra és a bíróság a beadványt elveti, ha a beadványt nem adták be elég példányban a bíróság a hiányt a fél terhére pótolja.

HATÁRIDŐ ÉS TÁRGYALÁSOK / 105-110 szak./

IGAZOLÁSI ELJÁRÁS / EREDETI ÁLLAPOT HELYREÁLLÍTÁSA / / 111-116 szak./ *povracaj helyett vracanje a határidők rövidebbek 15 nap helyett 8 nap /benyújtás / 3 hónap helyett 60 nap a mulasztástól számítva / objektív /.*

JEGYZÖKÖNYV / 117-122 szak./

HATÁROZATHOZATAL / 123-126 szak./ *a szavazatok megoszlása esetén és a kártérítés összecszerűsége esetén a szavazás ismétlésének eljárása törölve*

IRATOK KÉZBESÍTÉSE / 127-137 szak. / *állami szervezetek, helyi önkormányzatoknak az iratok kézbesítésére kijelölt helységben, az ügyészségeknek és vagyoni ügyészségeknek az iktatóban, a jogi személyeknek azok helységeiben, az ügyvédeknek, a háztartás nagykorú tagjának ha a tevékenységét a lakásában folytatja, a kézbesítés a munkahelyen munkaidőben, a lakásban 7-22 óra között, a bíróságon, ha a személy ott tartózkodik, a bíróság kötelezettsége a fél ismeretlen tartózkodási hely felkutatása iránt törölve*

PERKÖLTSÉGEK / 146-178 szak./ *bizonyítékok indítványozása esetén mindkét fél részéről a költségeket a felek egyenlő részben, ha a bíróság hivatalból rendeli el, az a fél, aki köteles a tényt bizonyítani, közvetítői eljárásban egyenlő részarányban, kivételesen, a bíróság terhére, ha elrendeli a 3 szak.-szal kapcsolatos tények megállapítását, a perköltségek biztosítására-előlegezésére vonatkozó rendelkezések törölve*

A KÖLTSÉGMENLESSÉG / 164- 178 szak. Pp. 84-88 / *meghatalmazott helyett jogképviselő, a bíróság elnöke, az ügyvédi kamara által javasolt listáról nevezi ki az ügyvédet jogképviselőnek.*

JOGSEGÉLY/ MEGKERESÉS / 170-175 szak./ JSZSZK helyett SZM, a megkeresés a bíróság hivatalos nyelvén történik, abban az esetben, ha a kisebbség nyelve a bíróságon nem hivatalon ,*csatolva a fordítást szerb nyelvre .*

VITÁS JOGI KÉRDÉS RENDEZÉSE IRÁNT INDITOTT ELJÁRÁS /176-180 szak/

Szerbia Legfelsőbb Bírósága előtt, az elsőfokú bíróság által indított eljárás, nagy számban előforduló perekben, a bíróság a pert a határozathozatalig felfüggeszti, a határozat meghozatalának határideje 90 nap és a határozatot a Szerbia Legfelsőbb Bíróság Közlönyében megjelenik, a felek részére kötelező mint előzetes kérdés

A PERRENDTARTÁSI FEGYELEM MEGSÉRTÉSE / 181-185 szak. / 30.000,00 din. pénzbüntetéssel büntethető a természetes, míg 100.000,00 összegben a jogi személy ,aki mint fél, perbeavatkozó, törvényes képviselő, meghatalmazott vagy szakértő visszaél perrendtartási jogaival, 30.000,00 dinár összegben a kézbesítéssel megbízott személy, aki a jogszabályok megsértésével nem jelenti be a címváltozást, 30.000,00 dinár összegben, aki akadályozzák vagy ellehetetlenítik a törvényes kézbesítést valamint kötelesek megtéríteni az okozott kárt.

KERESETLEVÉL-VISZONTKERESET / 187-198 szak./ megállapítási, marasztalási és jogalkotási kereset, keresethalmazat , jogi érdek, eshetőleges, vagylagos kereseti kérelem, **vagylagos felhatalmazottsági kereseti kérelem /facultas alterniva solutionis 190 szak.** keresetváltoztatás, kereseti kérelem felemelése és leszállítása, kereset kiterjesztése, az alperes perbelépése után a felperes helyébe csak alperes bejegyzésével léphet új felperes / 199 szak.3 bek./ keresettől elállás, kereseti kérelemről lemondás , pertársaság, egységes kényszerű pertársaság, perbeavatkozó, perbeli igazolás

A PER FÉLBESZAKADÁSA ÉS FELFÜGGESZTÉSE / 215-219 szak / A PER SZÜNELTETÉSE - törölve, a félbeszakadás mellett ,a bíróság elrendelheti a per felfüggesztését, ha azt a törvény elrendeli és ha a per során célszerű egyes perbeli cselekmények kimenetelétől vagy foganatosításától függően,

elrendeli időtartamát, nincs kihatással egyes perbeli cselekmények foganatosítására megállapított határidőkre / 219 szak./

BIZONYÍTÁSI ESZKÖZÖK ÉS BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁS / 220-273 szak./ *ha a fél valamilyen jogra hivatkozik ,köteles e jogot biztosító tényt bizonyítani ,viszont a fél ,aki e jogot vitatja, köteles a jog megszűnését vagy létrejöttének megakadályozó tényt bizonyítani / 223 szak./ a bíróság a bizonyítást elrendelő végzésben megállapítja a bizonyítás foganatosításának határidejét és annak leteltével a tárgyalást befejezi függetlenül e bizonyítéktól / 226 szak./ szemle, helyszíni szemle, okiratok, tanúvallomás, az eskü alatt adott tanúvallomás törölve, a harmadik személynél lévő okirat felmutatása iránt idézett személy távolmaradása esetén természetes személy 30.000,00 dinár., jogi személy 100.000,00 dinár, az állami szervek, helyi önkormányzatok felelős személye 50.000,00 dinár pénzbüntetéssel sújtható / 235 szak / a szakértő, szakértői vélemény, a szakértő írásban köteles szakvéleményét benyújtani, a bíróság a szakvéleményt a feleknek nyolc nappal a tárgyalás előtt kézbesíti, ha a szakértő határidőben nem nyújtja át a szakvéleményt a bíróság új szakértőt rendel el / 256-258 szak./ a peres fél vallomása felolvasható, halála esetén vagy ha más okok miatt ismételten nem meghallgatható / 263 szak. 3 bek. /*

FŐTÁRGYALÁS ELŐKÉSZÍTÉSE, A KERESÉT ELŐZETES MEGVIZSGÁLÁSA

ELŐKÉSZÍTŐ TÁRGYALÁS / 274-294 szak./ *tanácselnök helyett bíróság, a tanácselnök a főtárgyalás előkészítésekor , a keresetleltre adott válasz / kereseti ellenkérelem / benyújtását követően, ha megállapítja, hogy a felek között a tények nem vitásak és a határozathozatalt egyéb okok nem akadályozzák ítéletet hoz a perben / 276 szak.2 bek./, a bíróság a kereseti kérelmet elveti : bírósági hatáskör hiánya, elkészt benyújtás, perfüggőség / litispendentió / , ítélt dolog / res iudicata / , megkötött egyezés, jogi érdek hiánya és a hiányosságok pótlásának elmulasztása esetén / 279 szak./ a bíróság a keresetlevelet a benyújtástól számított 30 napon belül kézbesíti alperesnek, aki köteles 30 napon belül választ/ ellenkérelmet*

benyújtani, az előadottakra vonatkozó bizonyítékokkal, mert ezek hiányában úgy kell tekinteni mintha választ/ellenkérelmet nem nyújtottak be / 281-285 szak./ az előkészítő tárgyalás kötelező kivéve a törvényben előrelátott esetekben , a kisértékű pereket és ha a felek között a tények nem vitásak , ha az előkészítő tárgyaláson a szabályosan idézett felperes nem jelenik meg és nem kéri a tárgyalás megtartását , a keresettől elállást eredményezi ,azonos eredmény mindkét fél távolmaradása esetén / 286-293 szak./

FŐTÁRGYALÁS / 295- 321 szak./ tanács, tanácselnök helyett bíróság

BÍRÓSÁGI EGYESZSÉG / 322-329 szak. /

KÖZVETITŐI ELJÁRÁS / MEDIÁCIÓ / 325-329 szak. / ha a bíróság megítélése szerint, a közvetítői eljárás sikeres lehet, az eljárást felfüggeszti és közvetítői eljárásra utasítja, a bíróság elnöke választja a közvetítőket szakértők köréből / bírók, ügyvédek, a megegyezés peren kívüli egyezségnek minősül, a jogképviselő részt vehet az eljárásban ,30 nap után a bíróság kitzüzi a főtárgyalást, az eljárás önkéntes, bizalmas és sürgös /

ITÉLET, RÉSZITÉLET, KÖZBENSŐ ITÉLET, ELISMERÉSEN ALAPULÓ ITÉLET, KERESETI KÉRELEMRŐL VALÓ LEMONDÁSON ALAPULÓ ITÉLET, MULASZTÁSI ITÉLET, KIEGÉSZITŐ ITÉLET / 330-349 szak./

megállapító, marasztaló, jogalakító ítélet, *mulasztási ítélet meghozatalának feltételei: ha az alperes az adott határidőben a szabályosan kézbesített keresetlevélre nem nyújt be választ/ellenkérelmet ,ha a kereseti kérelem nem ellentétes az indítványozott bizonyítékokkal és a keresetlevélben előadott tényekkel és a köztudomású tények nem igazolják alperes válaszájának elmulasztását / 338 szak a jogerős ítéletnek csak a felek között van hatálya, de harmadik személyekkel szemben is hatályos a vitás jog vagy jogviszony természetétől függően vagy a jogszabály alapján, a főtárgyalás befejezéséig megállapított tényállás alapján./ 347 szak./.*

RENDES PERORVOSLATOK , RENDKIVÜLI PERORVOSLATOK / 355-433 / a fellebbezésben új bizonyítékok csak abban az esetben indítványozhatók, ha valószínűsíti, hogy ez a főtárgyalás befejezéséig nem a mulasztásának eredménye, a bíróság a fellebbező állításának valódiságát nyomozati cselekmények foganatosításával állapíthatja meg, *ha a fellebbező nem valószínűsíti, hogy a bizonyítékok költségeit indokolt okok miatt nem fizette meg, a bizonyítást a fellebbezésben nem kérheti /359 szak /*

perorvoslati tájékoztató, fellebbezési okok, peres eljárás szabályainak lényeges megsértése / *13 helyett 12 pontban, a főtárgyalás megtartásának elmulasztása törölve, a fél képviseletének szabálytalansága és hiánya csak ha a hiányosságok a fellebbező félre vonatkoznak, / 361 szak.2 bek./*

abban a perben, amelyben az ítéletet már egyszer hatályon kívül helyezték, a fellebbviteli bíróság a fellebbezésről és a felek követeléséről kitűzött tárgyaláson határoz / 369 szak 3 bek./ a másodfokú bíróság a periratokat a határozat meghozatala után 30 napon belül megküldi az elsőfokú bíróságnak, amely az iratok kézbesítése után 30 napon belül kitűzi a tárgyalást / 383 és 384 szak./

FELLEBBEZÉS VAGYLAGOS INDITVÁNNYAL FELÜLVIZSGÁLATI HATÁROZAT HOZATAL IRÁNT / 389-393 szak./

az elsőfokú bíróság ítélete ellen, azokban a perekben, amelyekben helye van felülvizsgálati kérelemnek, az ítélet kézbesítésétől számított 15 napon belül, a másik fél beleegyezésével fellebbezés nyújtható be, Szerbia Legfelsőbb Bíróságnak, a peres eljárás szabályainak lényeges megsértése és a jogszabályok téves alkalmazása miatt, a felet csak ügyvéd képviselheti, a fellebbezést az elsőfokú bíróságnál kell benyújtani, amely válaszra küldi a másik félnek, aki ezúttal adhatja beleegyezését az eljárásra, ezek hiányában a fellebbezésről a fellebbezési eljárásban hoznak határozatot. A Legfelsőbb Bíróság három hónapon belül hoz határozatot.

felülvizsgálati kérelem / 394-412 szak./ vagyoni jogi perekben, amelyekben a pénzkövetelés vagy a pertárgy értéke 500.000,00 dinár, illetve amelyben a jogszabály alapján van helye, az

elsőfokú bíróság *nyolc* napon belül kézbesíti az illetékes ügyésznek és a másik félnek, aki *15 napon belül* választ nyújthat be, míg a bíróság e határidők lejártá után *15 napon belül* kézbesíti a felülvizsgálati bíróságnak, a másodfokú bíróság útján.

törvényességi óvás / 413-421 szak./ az ügyész a jogerős határozat meghozatalától számított egy éves határidőben törvényességi óvást nyújthat be ingatforgalmi szerződések semmisségének megállapítása iránt, ha azok jogszabályba, közrendbe vagy erkölcsbe/ jó szokásokba ütköznek / 414 szak./ peres eljárás szabályainak lényeges megsértése miatt ,csak a fenti tiltott rendelkezések megsértése miatt nyújtható be / 361 2.bek.5 pont /, ha az indítványt elutasítja, a fél 30 napon belül nyújthatja be az óvást, a szövetségi ügyészre vonatkozó rendelkezések törölve

perújítási kérelem / 422-433 szak./ a perújítási okok közül a kizárt vagy kizárási okok fennállása ellenére eljárt bíró esete törölve, míg egy új perújítási ok: ha a jogerősen befejezett eljárás után az Európai Emberjogi Bíróság hasonló vagy azonos ügyben Szerbia és Montenegrót elmarasztalta

KÜLÖN ELJÁRÁSOK

ELJÁRÁS A MUNKAPEREBEN / 434-439 szak./ felülvizsgálati kérelemnek van helye a munkaviszony létrejötte, fennállása és megszűnése iránti perekben / 439 szak./

ELJÁRÁS A KOLLEKTIV SZERZŐDÉSEKKEL KAPCSOLATOS PEREBEN

/ 440-445 szak./ sürgősségi eljárás, a kollektív szerződésekből eredő jogok érvényesítése, a szerződés megkötése és megváltoztatása körüli vitában hozott határozat, abban az esetben ha a perben nem született határozat a felek által választott és alakított döntőbíró által, a fellebbezési határidő 8 nap, felülvizsgálati kérelemnek van helye

ELJÁRÁS A BIRTOKHÁBORÍTÁSI PEREBEN 6 446-452 szak./ a határidők, önsegély esetei törölve- a dologjogi viszonyokról szóló törvény, a határozatot 90 napon belül köteles

meghozni, az ideiglenes intézkedéseket az indítvány benyújtásától számított 8 napon belül, / 448, 449 szak./

FIZETÉSI MEGHAGYÁS KIBOCSÁJTÁSA / 453-464 szak./
függetlenül a csatolt okiratoktól, ha 100.000,00 dinár pénzkövetelés a per tárgya, ***a kereskedelmi bíróságok előtti eljárásban az okiratokat elég, ha a jogi személy által meghatalmazott személy hitelesíti / 464 szak./***

ELJÁRÁS A KISÉRTÉKŰ PEREKBEN / 465-479 szak./
100.000,00 dinár pénzkövetelés vagy ha a pertárgy értéke nem nagyobb, ***a kisértékű perekben a bíróság nem kézbesíti a keresetlevelet válaszára, és nem tűz ki előkészítő tárgyalást, értelemszerűen törölve a szünetelésre vonatkozó rendelkezések / 471, 475 szak./***

A VÁLASZTOTT BÍRÓSÁG ELŐTTI ELJÁRÁS / a volt Perrendtartási törvény .468a-487 szak. / a törvény 492 szak. alapján egészében változatlan

ELJÁRÁS A GAZDASÁGI PEREKBEN / 479-490 szak./ ***a szerződés fennállása ,semmissége, megszegése, teljesítése, kártérítési perekben az általános illetékesség mellett vagylagos illetékesség áll fenn, ha a felek megállapodása alapján, az***

alperes a szerződést a bíróság székhelyén köteles teljesíteni , a cégjegyzék bejegyzése, a cégjegyzékből való törlési perekben az általános illetékesség mellett, a cégbejegyzést fogantatosított bíróságnak is fennáll a vagylagos illetékessége / 480 szak./, az első fokon egyes bíró jár el, a másodfokú bíróság három bíró alkotta tanácsban ítélezik, a csőd és felszámolási eljárás megnyitása után, a fél a cégjegyzékbe bejegyzett képviselő által kiadott meghatalmazás helyett a csődgondnok köteles meghatalmazást adni, a fellebbezésben előadott új tények és bizonyítékokra vonatkozó feltételek, azok valódiságának megállapítása iránti nyomozási cselekmények fogantatosítása azonosak a fellebbezési eljárásra vonatkozó rendelkezésekkel , a közvetítői eljárás esetén az eljárást felfüggeszti, a kisértékű perekben a pertárgy értéke 300.000,00 dinár, **határidők: igazolási eljárásban 30 nap, fellebbezés 8 nap, fellebbezésre**

adott válasz 3 nap, teljesítési határidő 8 nap, pénzkövetelés teljesítésére lehet hosszabb, a kísértékű gazdasági perekben a keresetlevelet nem kézbesítik válaszra/ ellenkérelem.

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓRENDELKEZÉSEK / 491-494 szak./

ha a perben meghozták az elsőfokú bíróság előtti eljárás befejezését jelentő határozatot ,az eddigi rendelkezések szerint, a hatályon kívül helyezett eljárásban az új rendelkezések szerint / 491 szak. / három hónappal a hivatalos közlönyben való megjelenés után lép hatályba./ 494 szak./

Összesen 494 szakasz a volt 512 szak. szemben.